

Motion

1980/81:1888

av Kurt Hugosson och Olle Göransson
om forskningssamarbetet mellan de svenska läkemedelsföretagen,
m. m.

Det svenska samhället ger i hög grad läkemedelsföretagen den lönsamhet och de resurser som de behöver för sin utveckling. 73 % av kostnaderna för läkemedelskonsumtionen i landet finansierades 1977 genom sjukförsäkringen och landstingen.

Jämsides med denna ekonomiska trygghet gynnas de svenska läkemedelsföretagen av det nära samarbetet med en välplanerad, medicinskt rationell och offentligt finansierad sjukvård. Ytterligare fördelar har den svenska läkemedelsindustrin genom den breda kontaktytan mot forskning, undervisning och kontrollmyndigheter.

Den trygghet avsäntningen på en inhemsk marknad, samarbetet med den offentliga sjukvården och den samhällsstödda forskningen är tre hörnpelare som ger svensk läkemedelsindustri konkurrensfördelar.

De samlade effekterna av läkemedelsindustrins, sjukvårdens och samhällets gemensamma intressen måste förstärkas och vidareutvecklas för att dessa konkurrensfördelar skall kunna utnyttjas och de multinationella läkemedelsjättarnas hot mot svensk läkemedelsindustri avvärras.

En viktig offentlig åtgärd med detta syfte är att åstadkomma ett forskningssamarbete inom den svenska läkemedelsindustrin. Ett aktuellt exempel är DNA-teknologin, som alla svenska läkemedelsföretag kan förväntas vilja använda. Ett samarbete mellan företagen kan väsentligt förbättra kunskapen och användningen av tekniken, samtidigt som samhällets kontroll kan tryggas.

En samordning av de svenska läkemedelsföretagens internationella marknadsföring skulle kunna minska dessa företags beroende av de multinationella företagen. Den internationella läkemedelsmarknaden består inte av en enda marknad utan är uppdelad på en mängd nationella marknader – alla med speciella förhållanden.

De små svenska läkemedelsföretagen har inga möjligheter att etablera dotterbolag i mer än begränsad omfattning. De väljer då i stället att samarbeta med de stora multinationella läkemedelsföretagen.

Genom att tillskapa en internationell marknadsföringsorganisation för de svenska läkemedelsföretagen kan denna bindning till de multinationella företagen undvikas. Erfarenheten från samarbetet med de stora internationella läkemedelskoncernerna är långt ifrån uppmuntrande. Genom en svensk marknadsföringsorganisation kan de svensktillverkade preparaten ges en egen identitet. Bättre kunskap om förhållandena i länderna kan

erhållas, samtidigt som många fler utländska marknader kan nås.

Kostnaderna för läkemedelsförsörjningen i Sverige måste hållas nere. Höga läkemedelspriser i Sverige på standardsortimentet (läkemedel vars patenntid utgått) ger inga speciella fördelar för svensk läkemedelsindustri.

I dagsläget har den del av den svenska läkemedelsindustrin som säljer standardpreparat till låga priser uppenbara svårigheter. De har inte den marknadsföringsorganisation och den generella kontaktförmåga som de stora multinationella företagen har tillgång till.

Av dessa skäl bör systemet med läkemedlens märkning ses över. Som huvudbeteckning bör det kemiska substansnamnet och tillverkningsföretaget anges på förpackningen. Som underbeteckning får företagen ange egna märkesnamn. För kombinationspreparat får Apoteksbolaget i samarbete med socialstyrelsen bestämma icke varuskyddade beteckningar som anknyter till huvudingredienserna. Åtgärden underlättar jämförelsen mellan likvärdiga preparat och förenklar hanteringen på sjukhus och apotek. Det nuvarande systemet med fantasinamn på läkemedel leder till att läkarna föredrar de stora multinationella företagens dyrare men bättre marknadsförda preparat.

Apoteksbolaget bör ges ett "katalogansvar" för de läkemedel som finns registrerade på den svenska marknaden. I Apoteksbolagets kataloger skall återfinnas all grundläggande information som är nödvändig för preparatens kliniska användning. Apoteksbolaget skall genom avtal förvärva publiceringsrätten för den nu privat utgivna katalogen FASS. Genom att Apoteksbolaget övertar utgivningsansvaret för FASS kan redigeringen förbättras, en samordning med Apoteksbolagets nuvarande läkemedelskatalog genomföras och preparaten redovisas under substansnamn.

Vi föreslår* därför

att riksdagen beslutar att hemställa att regeringen vidtar åtgärder och återkommer till riksdagen med förslag om

1. att ett av samhället övervakat forskningssamarbete mellan de svenska läkemedelsföretagen organiseras,
2. att ett av samhället övervakat internationellt marknadsföringsorgan för de svenska läkemedelsföretagen byggs upp.

Stockholm den 27 januari 1981

KURT HUGOSSON (s)

OLLE GÖRANSSON (s)

*Se även motion 1980/81:1889.